

Methodieken en werkvormen

Module Organisatie van een kamp – Kwalificatie ‘Op kamp’

Logeren en bivak – “Handleiding voor de trainer”

Scouting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Beschrijving	4
3	Achtergrondinformatie	5
3.1	Visie	5
3.1.1	Doorlopende leerlijn	5
3.1.2	Verskil wekelijkse opkomst en kamp	6
3.1.3	Verantwoordelijkheid	6
3.2	Planning en organisatie	7
3.2.1	Keuze voor een locatie	7
3.2.2	Vinden van een locatie	8
3.2.3	Gebruik maken van de omgeving	8
3.2.4	Jaarprogramma	8
3.2.5	Planning weekendkamp logeerpartij	10
3.2.6	Materiaal	10
3.2.7	Draaiboek	11
3.3	Financiën	12
3.3.1	Inkomsten	12
3.3.2	Uitgaven	13
3.3.3	Verzekeringen	16
3.4	Ouders	17
3.4.1	Ouderavond	18
3.4.2	Informatie die jij nodig hebt als je op kamp gaat	19
3.4.3	Wat willen ouders van jou weten?	19
3.4.4	Verwachtingen van ouders	20
3.4.5	Ouderbezoek	21
3.4.6	Paklijst	22
4	Kwalificatiekaart	23
5	Werkvormen	24
5.1	Visie	24
5.1.1	Doorlopende leerlijn	24
5.1.2	Waarom ga je op kamp	24
5.2	Planning & organisatie	25
5.2.1	Keuze locatie	25
5.2.2	Jaarplanning	25
5.2.3	Materiaallijst	26
5.3	Financiën	26
5.4	Ouders	26
6	Draaiboek	28
7	Materiaallijst	29
8	Toetsing	31

1 Inleiding

De module *Organisatie van een kamp* (Kwalificatie 'Op kamp' – Logeren en bivak) is geschreven ter ondersteuning van de kwalificatie 'Op kamp'. Deze module is dus gericht op logeren met bevers en op bivak gaan met welpen. De module is in eerste instantie geschreven voor trainers; dit komt met name naar voren in de methodieken. De achtergrond is zo geschreven dat deze voor een leidinggevende goed leesbaar is.

Voor elke leeftijdsgroep (bevers tot en met explorers) geldt een eigen kwalificatie 'Op kamp'. Er zijn veel overeenkomsten in de kwalificatie-eisen, maar de toepassing kan per leeftijdsgroep sterk verschillen. De kwalificatie-eisen gelden dus per leeftijdsgroep, maar worden op twee kwalificatiekaarten samengevat:

1. Een kwalificatiekaart 'Op kamp' – Logeren en bivak met betrekking tot de benodigde competenties om verantwoord met bevers of welpen op kamp in een blok hut te gaan.
2. Een kwalificatiekaart 'Op kamp' – Kamperen en expeditie met betrekking tot de benodigde competenties om verantwoord met scouts en explorers te kamperen in tenten.

Beide kwalificatiekaarten bestaan uit drie onderdelen:

1. Instapniveau: de instapeisen zijn de eisen waar je voorafgaand aan de kwalificatie aan moet voldoen.
2. Algemene competenties: de algemene competenties bestaat uit drie deelkwalificaties: 'Organisatie van een kamp', 'Programma op kamp' en 'Veiligheid en gezondheid op kamp'.
3. Aanvullende competenties: er zijn in totaal 24 aanvullende competenties, verdeeld over vier thema's: 'Organisatie van een kamp', 'Programma op kamp', 'Veiligheid en gezondheid op kamp' en 'Scoutingtechnieken'. Daarnaast is er een verplicht onderdeel voor waterwerk en een onderdeel voor scouts met een beperking. Iedereen dient voor de kwalificatie, afhankelijk van zijn leeftijdsgroep, te voldoen aan een vastgesteld aantal aanvullende competenties.

In de toelichting op de kwalificatiekaarten zijn de drie genoemde onderdelen verder uitgewerkt. Hierin staat ook welke aanvullende competenties voor welke speltakken gelden. De kwalificatiekaarten en de toelichting zijn te downloaden van de site van Scouting Nederland.

Deze module is slechts één van de manieren om je de competenties van de deelkwalificatie 'Organisatie van een kamp – Logeren en bivak' voor bevers en welpen eigen te maken. Dit mag uiteraard ook op een andere manier, zolang je maar kunt aantonen dat je de benodigde competenties bezit. Wanneer je bij aanvang al (een deel van) de competenties bezit, kan dit door een toetsing worden aangetoond. In de toelichting bij de kwalificatiekaart staat beschreven hoe je hier mee om kunt gaan.

In deze module vind je voor de deelkwalificatie 'Organisatie van een kamp – Logeren en bivak' de bijbehorende achtergrondinformatie en voorbeelden van de werkvormen die je kunt gebruiken.

Deze module is samengesteld op basis van het *Beverkompas*, *Welpenkompas* en trainingsmateriaal van Scouting Overijssel en Scouting Gelderland. Wij willen hen hartelijk danken dat zij hun materiaal met ons wilden delen. Ook de trainers die meegewerkt hebben aan de ontwikkelweekenden en de trainers en de spelspecialisten die hebben meegelezen met het concept, willen we hiervoor bedanken. Ook dank aan de landelijke admiraliteit en de MPSE voor hun bijdrage.

2 Beschrijving

In deze module vind je voor de vier onderdelen van deze deelkwalificatie achtergrondinformatie en werkvormen. De vier onderdelen van deze deelkwalificatie zijn 'Visie', 'Planning & organisatie', 'Financiën' en 'Ouders'.

In het blok 'Visie' wordt stilgestaan bij de vraag *Waarom ga je op kamp?* en tevens wordt gekeken naar de verschillen tussen de speltakken, de doorlopende leerlijn en de verschillen met de wekelijkse opkomsten.

In het blok 'Planning & organisatie' wordt stilgestaan bij alle facetten die te maken hebben met de voorbereiding: het vinden van een goed kampeerterrein, het maken van een jaarplanning en een draaiboek en het opstellen van een materiaallijst.

In het blok 'Financiën' wordt stilgestaan bij het maken van een sluitende begroting en hoe je daarmee werkt.

In het blok 'Ouders' wordt gekeken naar de vragen en verwachtingen van ouders, de informatie die je als leiding van ouders wilt hebben en hoe je ouders kunt betrekken bij het kamp.

In deze module vind je de achtergrondinformatie die nodig is voor het geven van deze module. In hoofdstuk 4 staan de competenties van de kwalificatiekaart waar deze module betrekking op heeft. In hoofdstuk 5 staan de werkvormen die je zou kunnen gebruiken uitgeschreven. In hoofdstuk 6 staat een draaiboek van deze module met in hoofdstuk 7 een materiaallijst inclusief materialen die nodig zijn voor de diverse werkvormen.

3 Achtergrondinformatie

3.1 Visie

3.1.1 Doorlopende leerlijn

Scouting stimuleert de persoonlijke ontwikkeling van haar jeugdleden. Dit wordt ook wel 'progressie' genoemd. Iedere speltak heeft een eigen spelaanbod dat aansluit bij de ontwikkelingsfase en interesses van de jeugdleden. Doordat er een doorlopende leerlijn zit in het spelaanbod van de bevers tot en met de roverscouts, kunnen scouts zich continu blijven ontwikkelen. Ook voor op kamp gaan is er een doorlopende leerlijn ontwikkeld, waarbij zowel rekening gehouden is met pedagogische aspecten als met het aanbieden van een bij de leeftijd passend niveau van uitdaging.

Een bever blijft voor het eerst bij Scouting slapen, voor veel kinderen is het überhaupt de eerste keer dat ze ergens anders blijven slapen. Dit is voor bevers (en hun ouders) al heel spannend en daarom houd je een logeerpartij met bevers kort en dicht bij huis. De praktische uitwerking is dan een weekend logeren in je eigen blokhut (of de blokhut van een andere Scoutinggroep in het dorp). In een Scoutingjaar vinden doorgaans één of twee logeerpartijtjes plaats.

Welpen gaan op kamp in een blokhut in Nederland. Gezien de leeftijd, is het veel prettiger als welpen in een blokhut overnachten. Hierbij spelen ervaring, het gevoel van veiligheid en praktische overwegingen een rol:

- Ze hoeven niet 's nachts naar buiten om te plassen.
- Je hebt een keuken om te koken.
- Je kunt binnen aan tafel knutselen of je kunt binnen schuilen als het regent.
- Je kunt een lamp aandoen als het donker is.
- Je kunt de verwarming aandoen als het koud is.
- Het is bij de scouts extra spannend om te gaan kamperen.
- De oudste welpen kunnen een nacht in een tent verblijven (in een tent naast de blokhut).

Een welpenkamp duurt meerdere dagen tot een week. Ook hebben de meeste welpen nog niet de beschikking over het juiste materiaal. Voor de oudste welpen is een insigne 'Een nachtje in een tent' gemaakt als overstap naar de scouts. Bij het welpenkamp is het thema een belangrijke factor.

Scouts kamperen in Nederland. Scouts leven samen met de rest van hun ploeg in een tent op het kampterrein: samen bouwen ze een keuken, samen koken ze, samen doen ze activiteiten en samen gaan ze op hike. Het kampterrein is op fietsafstand, zodat de scouts er heen kunnen fietsen, of juist in een ander deel van het land waar ze zelden komen.

Explorers gaan bij voorkeur op expeditie in het buitenland (binnen Europa). Met de trein, busjes of het vliegtuig trekken ze erop uit. De manier van reizen bepaalt ook het beeld van het kamp: meer lichtgewicht, meer naar buiten gericht en niet op één kampterrein. Een trektocht met een rugzak in de Eifel of een sterkamp op een Gilwell Park met een bezoekje aan Londen.

Voor roverscouts zijn eigenlijk geen grenzen meer; ze kunnen overal ter wereld heengaan. Het kamp is een groot project dat je met de hele stam organiseert. Het zou mooi zijn als het kamp aansluit bij één van de uitdagingen van de roverscouts. Ook zijn er jaarlijks veel internationale jamborees waar ze heen zou kunnen gaan.

Kan het anders? Natuurlijk, dit is een richtlijn. Maar er zit wel een opbouw in. Je moet je afvragen wat de meerwaarde is van een welpenhorde die op kamp gaat naar Kandersteg in de Zwitserse Alpen.

Was het voor de welpen niet net zo leuk geweest op de Veluwe of in de Biesbosch? Is het voor jeugdleden leuk als ze van 7.00 tot 21.00 uur hetzelfde soort kamp hebben?

Voor welpen is een week lang op kamp al een hele stap, veel welpen zijn voor het eerst zo lang van huis. Soms zijn er dus onverwachte gevallen van heimwee. Knap lastig als je dan in Kandersteg zit! Bovendien: kinderen en ouders die twijfelen geven dan hun kind helemaal niet mee. Een deel van de groep mist daardoor het zomerkamp, wat eigenlijk een belangrijk en het leukste Scoutingonderdeel van het jaar zou moeten zijn. Samengevat: de gemiddelde welp (en de ouders) zijn er gewoon nog niet aan toe.

Door al met welpen te gaan kamperen of naar het buitenland te gaan, maai je het gras weg voor de voeten van de volgende speltakken. Als je dit soort activiteiten al doet met welpen, wat voor extra uitdagingen kun je dan als groep nog bieden aan je explorers?

3.1.2 Verschil wekelijkse opkomst en kamp

Een groot deel van de bevers is nog kleuter, terwijl de oudste welpen al tegen de puberteit aan zitten. Dat maakt dat er bij een speltak enorme verschillen in ontwikkeling tussen kinderen bestaan. Bij de wekelijkse opkomsten moet je al wel rekening houden met dit verschil in ontwikkeling en er op letten dat het programma niet te kinderlijk is voor de oudste en niet te spannend voor de jongste jeugdleden. Op kamp komen deze verschillen nog veel nadrukkelijker naar voren, omdat je dag en nacht met elkaar optrekt.

Ook spelen vermoeidheid van zowel de jeugdleden als de leidinggevenden een rol tijdens een kamp. Naar mate de tijd verstrijkt, heeft een ieder minder slaap gehad en krijgt men een kort lontje. Verder komt iedereen uit een verschillende thuissituatie. Het ene jeugdlid is wellicht gewend meer aandacht te krijgen dan het andere; ook kunnen regels in de thuissituatie erg verschillen, terwijl ze op kamp voor alle jeugdleden hetzelfde zijn. Daarnaast zijn er problemen, die een jeugdlid van thuis meeneemt op kamp, bijvoorbeeld ouders die in scheiding liggen of een oma die erg ziek is.

Zorg voor voldoende rust en bied een duidelijke structuur, zodat de kinderen niet helemaal 'los' komen te staan van hun dagelijkse routine. Corvee- en etensmomenten kunnen een grote rol spelen in het aanbrengen van structuur. Zorg ervoor dat een rustmoment ook echt rustig is.

Je kunt bijvoorbeeld een verhaal voorlezen om het tempo terug te schakelen voor het eten of voor het slapen gaan. Maar ook een knutselmoment of samen aardappels schillen kan een rustmoment zijn. Zorg voor voldoende afwisseling: wissel een actief programma af met een rustiger programma en een binnenprogramma met een buitenprogramma. Laat ook alle activiteitengebieden aan bod komen: op die manier heb je variatie in het aanbod van je programma.

Een kamp biedt echter ook veel mogelijkheden, je kunt dingen doen waar je anders geen tijd voor hebt of wat voor een wekelijkse opkomst teveel gedoe is. Er zijn bijvoorbeeld meer mogelijkheden om momenten van vrij spel te creëren, waarin kinderen even zelf kunnen bepalen wat ze willen doen. Gebruik die mogelijkheden om je kamp tot een succes te maken. Tijdens een (zomer)kamp leer je elkaar pas echt goed kennen. Kinderen bouwen een hechte band op met elkaar en de leiding. Er ontstaan hechte vriendschappen, wat de sfeer in jouw speltak ook na het kamp een enorme boost kan geven.

3.1.3 Verantwoordelijkheid

Als leiding dien je je bewust te zijn van de extra verantwoordelijkheid die je op je neemt als je met kinderen op kamp gaat. Kinderen zijn het meest dierbare bezit van ouders en ze verwachten dat jij er net zo zuinig op bent als zijzelf. Houd er rekening mee dat het voor ouders ook super spannend kan zijn om hun kind (voor het eerst) los te laten en mee te geven op kamp.

Een ongeluk is niet altijd te voorkomen. In een uitspraak van de Hoge Raad (Disloque-arrest) is bepaald dat door het niet naleven van veiligheidsnormen een leidinggevende en de vereniging aansprakelijk zijn voor de gevolgen van een ongeluk. Dat betekent dus dat je er als leiding, groep en bestuur alles aan moet doen om te voorkomen dat het mis gaat. Gekwalificeerde leiding en leiding met een kampkwalificatie zijn daarbij een eerste stap.

Je zult als leiding een risico-inschatting moeten maken bij alles wat je doet en een bewuste keuze moeten maken. Je wilt natuurlijk alles zo veilig mogelijk doen, maar het moet wel haalbaar blijven. Je kunt je dus nooit verschuilen achter dat je iets niet wist.

Scouting Nederland heeft op de site aan aantal veiligheidsbladen staan. Deze bladen zijn handvatten, die je kunnen helpen met nadenken over de veiligheid bij veel verschillende onderwerpen, zoals een dropping, klimmen, zeilen, voedselveiligheid of salmonella. Het zijn geen voorgeschreven richtlijnen.

3.2 Planning en organisatie

3.2.1 Keuze voor een locatie

Op kamp gaan is leuk, maar voordat het kamp kan beginnen moet er veel gebeuren. Eén van de belangrijkste vragen is: Waar gaan we heen?

Bij de keuze voor een accommodatie speelt een aantal factoren in meer of mindere mate een rol. Bevers blijven in principe in de eigen blokhut of in het dorp overnachten, dan is een aantal van onderstaande factoren niet meer zo interessant.

- Uiteraard is de prijs van groot belang.
- Verder speelt de grootte van het gebouw een belangrijke rol: hoeveel lokalen zijn er, is er een dagverblijf en een slaaplokaal, is er een lokaal voor leiding, hoe groot zijn de keuken en de wasruimte?
- Uiteraard is de ruimte die je nodig hebt gerelateerd aan de grootte van je speltak.
- Het is ook belangrijk hoe schoon en veilig het gebouw is.
- Ook de omgeving van de blokhut speelt een rol: hoe ziet de directe omgeving eruit, is er een buitenterrein, hoe ver zijn het bos, het zwembad en andere bezienswaardigheden? De afstand van je woonplaats naar de blokhut kan ook van belang zijn.
- Iets waar je ook op moet letten, is medegebruik van de blokhut: wil de eigen groep nog bij haar materiaal? Is er een buitenschoolse opvang, die (on)regelmatig komt opdagen?

Een belangrijk moment tijdens de voorbereiding, is de keuze voor een accommodatie. Neem daarbij ook de veiligheid van je accommodatie en de omgeving mee.

Let op de volgende punten:

- Gevaar voor verdrinking, bijvoorbeeld door een meer of kanaal vlakbij.
- Gevaar voor vallen, bijvoorbeeld door hoge klimbomen.
- Gevaar voor verkeersongevallen, bijvoorbeeld door een drukke weg.
- Mag je met de auto op het terrein?
- Gevaar voor brand. Vraag vooraf naar de stookvergunning en naar een calamiteiten- of ontruimingsplan.
- Is er een hek rond het terrein?
- Heb je bereik met je telefoon?

Download ook de checklist voor gebouwen (*Huisje, boompje, beestje*) op de site van Scouting Nederland en maak een risicoanalyse. In de module *Veiligheid en gezondheid op kamp – Kwalificatie 'Op kamp' – Logeren en bivak* is een RI&E toegevoegd als methodiek.

Tip: Naast je kamplocaties is het ook goed om je eigen clubhuis te 'checken'. Is het echt zo veilig als je zelf denkt?

3.2.2 Vinden van een locatie

Er is een aantal hulpmiddelen om een geschikte blokhut te vinden. De accommodatiegids op de site van Scouting Nederland is een belangrijk hulpmiddel. Maar ook via scouts uit andere groepen en via websites van groepen kun je leuke blokhutten vinden.

3.2.3 Gebruik maken van de omgeving

Je gaat op kamp naar een andere plaats om nieuwe dingen te zien. Het is jammer als je naar de Veluwe, de Biesbosch of de kust gaat en je maakt geen gebruik van de omgeving. Vraag advies bij de verhuurder of de beheerder van het gebouw. Bedenk dus wat de voordelen zijn van een locatie en maak daar gebruik van. Het kan ook andersom: bedenk of je een blokhut zoekt aan het water, bij het bos, bij het strand of in de stad en ga daar dan naar op zoek.

Met bevers blijf je doorgaans in je eigen blokhut of woonplaats. Omdat je tijdens een kamp meer tijd hebt dan bij een gewone opkomst, kun je echter wel wat verder weg gaan voor een spel, bijvoorbeeld wanneer het tijdens een normale opkomst eigenlijk net te ver is om naar het bos of strand te gaan. Tijdens een logeerpartij kun je veel langer in het bos of op het strand blijven, wat het ineens toch de weg erheen de moeite waard maakt.

3.2.4 Jaarprogramma

Met de voorbereiding van je zomerkamp begin je niet twee maanden van te voren. Het is een proces waar je een heel jaar mee bezig bent. Onderstaande jaarplanning is een advies, afwijkingen zijn altijd mogelijk. Het jaarprogramma is vooral voor welpen (en ouder). Wanneer de bevers tweemaal per jaar een nachtje logeren in de eigen blokhut, maakt dat het natuurlijk veel makkelijker, hoewel je het natuurlijk wel van tevoren moet inplannen in de jaarplanning. In paragraaf 3.2.5 vind je een planning voor een weekendkamp of logeerpartij.

September:

- Evalueer het afgelopen kamp (liefst nog eerder dan in september) en noteer zaken die volgend jaar anders moeten.
- Bepaal de datum van je kamp.
- Jaarplanning en taakverdeling maken.
- Accommodaties gaan zoeken.
- Wie kan er van je leidingteam mee op kamp en heb je eventueel extra mensen nodig?

Oktober:

- Bezoek de accommodaties die je geselecteerd hebt. Bekijk deze op (on)mogelijkheden van de accommodatie en omgeving. Leg voorlopig een gebouw vast¹.
- Bekijk of het nodig is dat iemand van de leiding zijn kwalificatie moet behalen. Het kan ook zijn dat het niet nodig is, maar dat één of meerdere leidinggevendenden hun kennis op een bepaald gebied willen aanvullen (zoals EHBO, kwalificatie leiding, kwalificatie 'Op kamp', Koken, Gilwell-training etc.).
- Ouders informeren over de datum (als het eerder kan, is dat natuurlijk nog beter; dan kunnen ouders er eerder rekening mee houden bij hun eigen vakantie).

¹ In sommige delen van het land is het noodzakelijk om al voor de zomer een gebouw voor het volgende zomerkamp vast te leggen.

November:

- Stel een voorlopige begroting op. Stel die na overleg met de groepspenningmeester eventueel bij en bekijk of er nog financiële acties nodig zijn om het kamp mogelijk te maken.
- Bespreek het kampadres definitief op de vastgestelde datum (bevestig dit altijd schriftelijk).
- Maak in overleg een globaal kampprogramma met een thema en werk dit gedurende het jaar verder uit.
- Maak een lijst met materiaal dat je nodig denkt te hebben en bespreek deze met de materiaalmeester (dan is er nog tijd om grote nieuwe materialen aan te schaffen).
- Maak door middel van voorlopige opgaveformulieren afspraken met de ouders van de jeugdleden over deelname en instemming met data, plaats en voorlopige kampprijs.

December:

- Financiële acties houden.
- Geef voor de Kerst de definitieve data door aan ouders. Veel ouders gaan in de kerstvakantie hun zomervakantie plannen.
- Verlof aanvragen.
- Eventueel je leidingteam aanvullen (bijvoorbeeld met kookstaf).

Januari:

- Opstellen definitieve begroting en hoogte kampgeld bepalen.

Februari:

- Vraag informatie aan over de omgeving van je kampeerterrein. Denk ook aan telefoonnummers van politie, huisarts, huisartsenpost en winkels.
- Zoek antwoord op de volgende vragen: mag er kampvuur gemaakt worden? Is daar een stookvergunning voor nodig? Hoe en wanneer moet je een stookvergunning aanvragen?
- Werk het thema en programma verder uit.
- Vervoer regelen.

Maart:

- Stuur een informatiebulletin aan de jeugdleden en hun ouders over de definitieve kampplaats, -data, en -prijs.
- Maak een afspraak om het kampadres te bezoeken.
- Stuur tevens een definitief opgaveformulier.

April:

- Maak na het kampbezoek het kampprogramma af.
- Maak een draaiboek voor het kamp.
- Stel de definitieve deelnemerslijst op.
- Controleer of het materiaal allemaal aanwezig is, vul dit zo nodig aan.
- Bespreek met de kookstaf (indien aanwezig) het menu en de voorzieningen in de keuken.

Mei:

- Kampgeld innen.

Juni:

- Informeer ouders en jeugdleden met een kampboekje waarin in ieder geval staat wat het adres van het kampeerterrein is, wat je over het terrein moet weten, wat het jeugdlid mee

- moet nemen op kamp. Vergeet niet om de vertrek- en aankomsttijd te vermelden.
- Gezondheidsformulier met bijzonderheden van het jeugdlid (allergieën, zwemdiploma's, medicijnen, adres ouders tijdens kamp, etc.). Op de website van Scouting Nederland is een voorbeeld van het formulier te downloaden.
- Maaltijdplanning opstellen.
- Foeragelijst maken.

Juli/augustus:

- Controleer of alles loopt zoals gepland.
- Boodschappen doen.
- Materiaal inpakken.
- Ga op kamp.
- Bedank na afloop iedereen die tot het welslagen van het kamp heeft bijgedragen.
- Schrijf een leuk stukje voor de website of een lokale krant. Dat is ook weer goed voor de werving van nieuwe leden.
- Eventueel nazorg van EHBO, lijstje met tekenbeten per jeugdlid en voorlichting voor ouders.

3.2.5 *Planning weekendkamp logeerpartij*

De planning voor een weekendkamp of logeerpartij in de eigen blokhut is minder omvangrijk. Hieronder een aantal zaken waar je aan moet denken.

September:

- Evalueren afgelopen jaar.
- Bepaal data voor weekendkampen en geef de data door aan de ouders.

Twee maanden van te voren:

- Zoek zo nodig een clubhuis of regel je eigen clubhuis.
- Maak een brief voor de ouders.
- Begin met een thema bedenken en programma uitwerken.
- Eventueel kookstaf of themafiguren regelen.

Eén maand van te voren:

- Definitieve brief met details en paklijst versturen.
- Gezondheidsformulier met medische gegevens en dergelijke regelen.
- Spullen verzamelen/regelen.

Eén tot twee weken van te voren:

- Voorbereidingsopkomst in kampthema en/of 'op kamp gaan'.
- Laatste spullen verzamelen/regelen.

3.2.6 *Materiaal*

Materiaallijst

Met het opstellen van een materiaallijst moet je tijdig beginnen. Hieronder een overzicht van de te nemen stappen:

- Maak een lijst van benodigd logistiek materiaal (kampkisten, keukenmateriaal en dergelijke).
- Maak een lijst van het spelmateriaal dat je nodig hebt om je kampprogramma uit te voeren. Vergeet het materiaal voor je regenprogramma niet.

- Ga tijdig na welk materiaal jullie al hebben. Controleer of het nog in goede staat is en of je voldoende hebt.
- Maak een lijst van themamateriaal dat gemaakt of geregeld moet worden, wie doet dit?
- Moet er materiaal hersteld worden? Wie doet dit?
- Maak een lijst van het materiaal dat geleend moet worden. Wie doet dit? Wanneer moeten de aanvragen binnen zijn?
- Wat moet aangekocht worden? Wie doet dit? Wanneer? Hoeveel geld mag er uitgegeven worden?
- Waar wordt het materiaal verzameld?
- Controleer of andere speltakken niet gelijktijdig hetzelfde materiaal nodig hebben.
- Denk bij het opstellen van je materiaallijst ook aan het milieu.

Materiaalvervoer

Je kunt het materiaal zelf vervoeren of ouders inschakelen. Probeer dan om niet steeds dezelfde ouders aan te spreken. Let bij het laden van een aanhangwagen op het totale gewicht en de verdeling in de aanhangwagen. Misschien werkt er een ouder bij een bedrijf waarvan hij in het weekend de auto mag gebruiken om voor jullie het materiaal te vervoeren?

3.2.7 Draaiboek

De voordelen van een kampdraaiboek:

- Alle leiding, kookstaf, materiaalmeesters en alle anderen zijn betrokken en goed op de hoogte van alle belangrijke kampinformatie.
- Je kamp verloopt er extra vlotjes door. Een goed draaiboek zorgt voor een rustige sfeer, omdat elke leidinggevende weet wat er te gebeuren staat en wat zijn taak is.
- Het kamp is voor iedereen minder vermoeiend als je programma al voor het kamp goed in elkaar zit en de voorbereidingen tijdens het kamp snel terug te vinden zijn.
- Door al je voorbereidingen uitgebreid op papier te zetten, kun je (indien nodig) aantonen dat je het kamp goed voorbereid hebt.

Hoe je het draaiboek precies opstelt, hangt af van de gewoontes binnen je speltak en je persoonlijke voorkeur. Puzzel, knip en plak tot je draaiboek het ideale werkinstrument geworden is. Houd er rekening mee dat niet alleen jij, maar ook je medeleidinggevenden en de kookstaf aan de slag moeten kunnen met het draaiboek.

Net zoals voor je wekelijkse opkomsten maak je voor elke kamp een draaiboek. Het draaiboek bevat vijf elementen (ofwel de vijf W's), namelijk 'wat', 'wie', 'waar', 'wanneer' en 'waarom'. Als je op deze vragen een antwoord geeft, krijg je al gauw inzicht in hoe je activiteit eruit zal zien en kun je ze gemakkelijk communiceren naar je medeleiding.

Wat

Dit is een korte beschrijving van wat je gaat doen. Je kunt er de korte samenvatting van je verhaal of thema kwijt. Er is ook ruimte voor speltechnische gegevens zoals het spelverloop, de spelregels en opdrachten en om het nodige materiaal aan te geven. Om het kamp minder vermoeiend te maken, werk je de opdrachten, spelkaartjes of quizvragen bij voorkeur volledig uit en stop je deze in een mapje bij je draaiboek.

Wie

Vermeld hier welke groepsindeling je gebruikt en welke rol de leiding op zich neemt tijdens de activiteit.

Waar

Beschrijf het terrein waar gespeeld wordt. Eventueel maak je een schets waarop de belangrijkste punten aangeduid zijn. Denk bij dit punt ook aan eventuele afspraken die gemaakt moeten worden met de leden over de terreinafbakening en de (veilige) verplaatsing naar het speelterrein. Denk eraan dat het kampterrein niet hun bekende omgeving is en dat je dus nog duidelijkere afspraken moet maken dan anders.

Wanneer

Noteer hier de praktische gegevens, zoals datum, begin- en eindduur, duur van voorbereidingen en opruimen, korte chronologie van de activiteit. Houd er rekening mee dat je op kamp niet altijd evenveel tijd hebt om voor te bereiden en op te ruimen als tijdens een opkomst.

Waarom

Natuurlijk doe je dingen die jij en de jeugdleden leuk vinden, maar het is goed om na te denken over de meerwaarde van een activiteit. Wat wil je bereiken? Het kan zijn dat je ze iets wilt leren, maar het kan ook zijn dat ze bij een bepaalde activiteit hun energie kwijt kunnen of er juist wat rustiger van worden.

Daarom noteer je wat je met het spel wilt bereiken (bijvoorbeeld je leden laten samenwerken om een doel te bereiken, hen een creatieve oplossing laten bedenken, zelfstandig de weg leren zoeken, etc.). Je kunt ook aanvinken welke activiteitengebieden in je programma aan bod komen.

3.3 Financiën

3.3.1 Inkomsten

Leden

Het totaalbedrag dat je aan de leden vraagt, is de hoeveelheid geld per lid, maal het aantal personen dat meegaat. Driekwart van alle welpen betaalt tussen de € 50 en € 125 voor een zomerkamp, met een gemiddelde van ongeveer € 80 euro een welpenkamp (onderzoek 2011). Bij bevers ligt dit veel langer en hier betaalt de helft minder dan € 50, omdat enkele nachten logeren in het eigen gebouw veel goedkoper is. Waterwerkgroepen betalen iets meer dan landgroepen. Afhankelijk van de activiteiten, is dit bedrag hoger of juist lager. Wanneer je een kamp voor de leden duurder maakt dan andere jaren, zorg dan wel dat je goede redenen voor dat bedrag hebt, zodat je het de ouders kunt uitleggen.

Bij sommige groepen betalen de leden niets voor het kamp, omdat het kampgeld al in de contributie zit inbegrepen. Andere groepen kiezen voor een tussenvorm.

Soms komt het voor dat er kinderen uit kansarme gezinnen in de groep zijn of kinderen uit gezinnen waarvan er meer kinderen op kamp gaan. Overweeg of je hen een kortingsregeling wilt aanbieden. Ook hebben veel gemeentes een minimaregeling om te zorgen dat met name kinderen niet buiten de boot vallen.

Leiding

Wat de leiding betaalt, is vaak afhankelijk van de groepscultuur. Bij sommige groepen betaalt de leiding de helft van het bedrag van de leden, bij andere groepen betaalt de leiding niets. Sta in elk geval stil bij wat het effect is van leiding op de begroting, zeker bij een kleine speltak. Extra kookstaf is dan wel handig, maar die kan ook onevenredig zwaar drukken op de begroting.

Sponsoring door de Scoutinggroep

Vaak legt de Scoutinggroep nog een bedrag bij voor het kamp, of heeft de speltak zelf een bedrag gereserveerd voor het kamp. Dit gereserveerde geld kan bijvoorbeeld afkomstig zijn van acties die door het jaar heen zijn gehouden om geld op te halen of doordat het kampgeld al bij de contributie is inbegrepen.

Sponsoring door anderen

Sommige groepen slagen erin om een sponsor 'van buitenaf' te regelen. Die sponsor krijgt in ruil voor een bedrag bijvoorbeeld de naam van zijn bedrijf achterop het kamp-T-shirt of in het kampboekje. Sponsoring kan natuurlijk ook in natura, bijvoorbeeld een voedingsmiddelenbedrijf dat een deel van het eten voor zijn rekening neemt. Dat hoeft je dan niet per se op te nemen in de begroting, maar je kunt dan gewoon het bedrag bij de uitgaven voor voeding wat omlaag schroeven. Overleg ook even met de plaatselijke supermarkt: wanneer je vertelt dat je in de zomer een week voor vijftig man boodschappen gaat doen, kun je vaak wel korting regelen!

3.3.2 Uitgaven

Bij alle begrotingen geldt: ga altijd uit van het minst gunstige scenario. Bouw een veilige marge in door bedragen altijd af te ronden naar boven. Zo kom je niet voor verrassingen te staan.

Vervoer

Hoeveel je hier kwijt bent, hangt van veel zaken af. Hoe ga je bijvoorbeeld naar het kampterrein? Huur je een bus, ga je met de fiets of met het openbaar vervoer of vraag je de ouders om de leden te halen en te brengen? Krijgen de ouders die rijden dan hun benzinegeld terug of krijgen ze een bedankje? Daarnaast kan het vervoer tijdens het kamp zelf ook geld kosten. Rijdt de leiding op de fiets van post naar post of doen ze dat met de auto? En heeft de kookstaf een goede bakfiets of fietskar tot zijn beschikking of wordt ook dát met de auto gedaan?

Minstens één auto tot je beschikking hebben, is voor onverwachte omstandigheden zoals een ongeval altijd nuttig. Als je een keertje extra gaat kijken op het terrein, is het handig om ook deze kosten op te nemen in de begroting.

Huur kampterrein/gebouw

Soms betaal je voor het hele terrein of gebouw, vaak betaal je (ook) per persoon die aanwezig is. De beste gebouwen, die ook nog eens niet duur zijn, zitten waarschijnlijk al vroeg vol, dus zorg dat je er op tijd bij bent. Ook zijn gebouwen in een bosrijke omgeving vaak al vroeg bezet.

Materiaal en gereedschap

Geld voor materiaal en gereedschap is het geld voor al die zaken die je meeneemt naar het kamp, maar die tijdens het kamp kapot gaan of gewoon aan vervanging toe zijn. Het wordt bijvoorbeeld uitgegeven aan zaken als het aanvullen van de EHBO-kist (controleer vóór elk kamp of die nog volledig is en of er geen dingen over de datum zijn), kookmateriaal, gastankjes, gereedschap, fietsonderdelen, touw, etc.

Kampboekjes en brieven

De kopietjes die je maakt, het papier dat je gebruikt en de postzegels die worden gebruikt om brieven te versturen, zijn kosten die vaak worden vergeten. E-mail is natuurlijk goedkoper, maar vraag dan een leesbevestiging of een reactie ter bevestiging van ontvangst, zodat je zeker weet dat de mail gelezen is.

Spelmateriaal

Hoeveel nieuw spelmateriaal heb je nodig? Ongetwijfeld kun je een veel gebruiken uit de spullen die je in de loop van de jaren in de eigen groep hebt verzameld, maar er zal ook genoeg nieuw gekocht gaan worden. Je kunt geld besparen door bepaalde dingen zelf te knutselen. Gouden munten kun je halen in de feestwinkel, maar met goud bespoten platgeslagen kroonkurken zijn ook prima te gebruiken, en een stuk goedkoper.

Excursies/activiteiten

Reserveer een bedragje voor excursies naar een museum in de buurt of voor een bezoek aan een zwembad of pretpark, als je dat met je groep gewend bent om te doen. Als je op een gunstige locatie bent, bijvoorbeeld in de buurt van de zee of een ondiep riviertje, kan je dat echter een hoop geld schelen. Wil je toch naar een pretpark, zoek dan ook eens naar de wat 'kleinere' pretparken die ongeveer € 7 p.p. kosten in plaats van rond de € 20. Zoek ook vooraf op internet naar mogelijke kortingsacties, groepskortingen en spaaracties.

Voeding

Hoeveel je per dag nodig hebt aan eten en drinken, hangt af van hoe bijzonder je het wilt maken. Vergeet in elk geval niet dat je voor ontbijt, lunch, avondeten, tussendoor en eventueel voor bij het kampvuur eten moet regelen, en dat er ook voldoende drinken moet zijn.

Met een beetje creativiteit kun je met € 5 per persoon een heel eind komen, sommige groepen redden het ook met € 3 of € 4 per persoon. Hoe meer mensen er zijn, des te goedkoper wordt het eten. Je kunt dan namelijk vaker grote voordeelverpakkingen kopen.

Kampaandenken

Sommige groepen geven hun groepsleden na afloop een kampaandenken. Dit kan een naambandje zijn, een stuk speelgoed of een ander voorwerp. Of dit een paar cent of een paar euro per object moet kosten, bepaal je natuurlijk zelf.

Onvoorziene uitgaven

Er zijn altijd wel onverwachte uitgaven die je maakt tijdens een kamp. Regen gooit bijvoorbeeld roet in het eten van je middag met waterspelletjes, waardoor je besluit om dan maar het binnenbad van het plaatselijke zwembad te bezoeken. Het bedrag dat vaak wordt genomen voor onvoorziene uitgaven is 10% van de totale inkomsten.

Begroting

Inkomsten

Kampgeld	
• Bijdragen jeugdleden	€ .., ...
• Bijdrage leiding	€ .., ...
• Groepsbijdrage	€ .., ...
Overige inkomsten	
• Sponsoring	€ .., ...
• Acties	€ .., ...

Uitgaven

Vorbereidingskosten	
• Locaties bezoeken	€ .., ...
• Informatiemateriaal	€ .., ...
Vervoerskosten	
• Onkosten ouders	€ .., ...
• Vervoerbedrijf (bijvoorbeeld bus)	€ .., ...
• Vervoer tijdens kamp	€ .., ...
Overnachting	
• Kosten per persoon x aantal jeugdleden en leiding x nachten	€ .., ...
• Toeristenbelasting	€ .., ...
• Gas, water, elektra, enzovoort	€ .., ...
Materiaal	
• Afschrijving groot spelmateriaal	€ .., ...
• Huur/koop spelmateriaal	€ .., ...
• Reparatie	€ .., ...
Foerage	
• Ontbijt, lunch, avondeten	€ .., ...
• Tussendoortjes	€ .., ...
• Schoonmaakmiddelen	€ .., ...
Programma	
• Excursies	€ .., ...
• Handenarbeidmateriaal	€ .., ...
• Entregelden	€ .., ...
• Spelmateriaal	€ .., ...
• Thema	€ .., ...
Administratie	
• Verzekeringen	€ .., ...
• Porti, telefoon, papier	€ .., ...
• Borgsom	€ .., ...
• Vergunningen	€ .., ...
Diversen	
• Representatie	€ .., ...
• Aanvulling EHBO-doos	€ .., ...
• Onvoorzien	€ .., ...

Totaal € .., ...

Totaal € .., ...

3.3.3 Verzekeringen

Reisverzekering

Wanneer je besluit om een reisverzekering af te sluiten, doe dit dan voor de hele groep in één keer als onderdeel van het kampgeld. Je betaalt dan misschien wel dubbel (voor de leden die een doorlopende reisverzekering hebben), maar in geval van een calamiteit heb je één contactadres voor alle leden en bij een probleem wat meerdere mensen betreft is het dan gemakkelijker handelen. Je betaalt iets meer, maar bent dan van alle ellende af.

Een reisverzekering omvat altijd de bagageverzekering en de aanvullende ziektekosten, gevaarlijke activiteiten zijn een extra optie. Er zijn een aantal argumenten om een reisverzekering af te sluiten. In deze paragraaf vind je enkele aanknopingspunten waarom je wel of geen reisverzekering nodig hebt. Op de site van Scouting Nederland is een overzicht van de aangeboden verzekeringen en uitleg erover te vinden.

In Nederland

Voor de groep

Wanneer je naar een andere blokhut gaat, is de aansprakelijkheid van die blokhut niet gedekt in de secundaire WA-verzekering van Scouting. Dat komt omdat geleende of gehuurde materialen niet onder de WA vallen. Vaak is de brand- of waterschadeverzekering door de verhuurder gedekt. Voor een glasverzekering is dit al minder vanzelfsprekend. 'Kleinere' schade aan het gebouw is niet verzekerd. Om dit af te dekken, is een reisverzekering een oplossing.

Wanneer je gaat kamperen of je neemt veel materiaal mee, dan is er de Scouterpolis. Die verzekert voor de hele groep het materiaal (inclusief aanhanger) dat je meeneemt tijdens weekenden en kampen. Heeft de groep geen Scouterpolis, dan is een reisverzekering een oplossing als je veel en duur materiaal (nieuwe tenten) meeneemt.

Voor de jeugdleden

Ziektekosten

Met de komst van prijsvechters onder de ziektekostenverzekeringen is het niet meer vanzelfsprekend dat je bij een ongeval naar elk willekeurig ziekenhuis kunt gaan. Wanneer er (veel) ouders zijn met een goedkope ziektekostenverzekering, kan een reisverzekering een oplossing bieden.

Je kunt dit ook terugleggen bij de ouders en hen zelf laten nazoeken of in de regio waar je op kamp gaat er een ziekenhuis is, waar het lid bij een ongeval heen gestuurd kan worden.

Bagage

Als je waardevolle spullen meeneemt (denk aan tablet, foto toestel, smartphone, etc.) dan is het altijd raadzaam om een reisverzekering af te sluiten.

Je kunt ook als leiding in een brief naar de ouders aangeven dat de jeugdleden geen waardevolle spullen mee moeten nemen en dat je als leiding niet verantwoordelijk bent, wanneer dit toch gebeurt.

In het buitenland

Eigenlijk is het advies om voor het buitenland om altijd een reisverzekering af te sluiten, zeker wanneer je gevaarlijke sporten als klimmen, skiën of raften gaat doen.

Naast de bagage (een volle rugzak van een explorer, inclusief slaapzak, brander en dergelijke is al gauw honderden euro's waard) zijn meteen de ziektekosten goed verzekerd. In landen als

Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland zijn veel privéklinieken en de Nederlandse zorgverzekeringen dekken die kosten in het beste geval maar gedeeltelijk. Een reisverzekering is dan een oplossing. Uiteraard gelden voor het buitenland de argumenten voor de groep en de bagage zoals hierboven voor de Nederlandse situatie beschreven ook.

Auto mee?

Veel jongere leiding leent tijdens een weekend of een kamp de auto van hun ouders. Met een aanvullende cascoverzekering, die je voor de hele Scoutinggroep afsluit (je hoeft niet aan te geven hoeveel auto's je meeneemt en welke periode je op kamp gaat), zijn deze auto's aanvullend verzekerd. De verzekering levert een tijdelijke all-risk voor alle auto's en dekt het eigen risico van de all-risk af. Daarnaast wordt een deel van de bonus-malus regeling afgedekt.

3.4 Ouders

Kinderen zijn voor ouders heel kostbaar. Het is van belang je dit te realiseren als je op kamp gaat. Voor kinderen is een zomerkamp een grote stap, maar voor ouders deze stap vaak minstens zo groot, zo niet groter. Respecteer dat het voor ouders ook heel spannend kan zijn om hun kind los te laten en mee te geven. Dat geldt niet alleen voor ouders die geen ervaring hebben met Scouting, maar ook voor ouders die Scouting heel goed kennen. Die wéten namelijk wat er allemaal mis zou kunnen gaan. Goede communicatie vooraf is heel belangrijk.

Is het leidingteam wel verantwoordelijk genoeg? Gaat ons kind het wel naar zijn zin hebben op kamp? Hoe gaan ze om met heimwee? Is mijn kind hier wel zelfstandig genoeg voor? Mijn kind is nog zo jong en kan nog niet eens zelf ... Dit zijn enkele voorbeelden van vragen die bij ouders door het hoofd kunnen spoken. Denk dus na hoe je ouders benadert en hoe je ouders kunt begeleiden en overtuigen dat het kind best mee kan op kamp.

Laat ouders weten wat je aan het doen bent. Communiceer en betrek ze bij het proces dat je als leidingteam doorloopt. Dit maakt het contact met ouders gemakkelijker en het straalt vertrouwen uit. Communiceer de kampdatum voordat ouders hun vakanties gaan inplannen op het werk. Geef ook ruim van te voren aan wat het kampgeld is, zodat ouders hier eventueel rekening mee kunnen houden. Geef ook op tijd betalingsdeadlines door. Wees eerlijk naar ouders toe; creëer geen verwachtingen die je niet waar kunt maken. Zet al deze informatie in een overzichtelijke kampbrief (locatie, data, contactgegevens, kosten, uitrusting) en organiseer een informatieavond voorafgaand aan het kamp, waarbij je ze de draaiboeken van vorige jaren laat zien.

Gebruik social media om ouders deelgenoot te maken van het proces. Daarin hoef je nog niet meteen alles te verklappen. Een foto van een leidinggevende met een kwast: die druk bezig is met het maken van aankleding, een foto van een schone keuken van de kamplocatie (daaraan kun je toch niet zien wáár het is, maar je geeft wel mee dat je de locatie vooraf hebt bezocht), een foto van het team rond de tafel: druk bezig met draaiboek maken. Dit zijn kleine voorbeelden, waarin je de ouders meeneemt in het proces.

Ouders vinden het vaak ook prettig om tijdens het kamp langs te komen, om te zien hoe de locatie eruit ziet, om te horen en zien dat hun kind het leuk heeft. Ouderbezoek heeft wel een impact op de sfeer tijdens je kamp. Bedenk dus goed of je dit wilt en zo ja hoe. Je kunt het kamp ook afsluiten met een bonte avond, waarbij ouders welkom zijn en daarna hun kinderen meenemen naar huis of je kunt ouders zelf hun kind naar de kamplocatie laten brengen.

Uiteraard organiseer je een fotoavond na het kamp. Het meegeven van een foto-CD waarop alle digitale foto's staan, is natuurlijk gemakkelijk, maar je mist dan de interactie met de ouders. Bij bevers kun je het kamp eindigen met een gezamenlijk moment, nodig ouders bijvoorbeeld uit om het laatste half uur aanwezig te zijn. Je kunt ze dan de activiteiten laten zien die de kinderen gedaan hebben, zij vinden het vaak lastig om thuis alles te vertellen.

Je kunt ouders ook nog directer betrekken bij het kamp. Vraag of ze themakleding kunnen maken voor de jeugdleden. Misschien kunnen ze wel iets leuks sponsoren vanuit hun werk of kan een ouder rijden om het materiaal te vervoeren.

Het is niet aan te raden om ouders daadwerkelijk mee te nemen op kamp (bijvoorbeeld als kookstaf). Een jeugdlid zal altijd anders reageren als er een ouder aanwezig is. Gun de jongere de ruimte om afstand te kunnen nemen van zijn ouders (en andersom). Een ouder-kind-weekend met welpen is vaak wel een groot succes! Ouders doen gewoon mee met het kamp (zorg dat je ook voor hen een programma hebt, zo heb je alle touwtjes in handen) en zien dus precies wat hun kinderen doen en hoeveel plezier ze hebben. Het is bovenal heel gezellig en creëert een goede band met ouders

In het *Beverkompas* en het *Welpenkompas* staat bij je rol als leidinggevende meer informatie over contact met ouders en verzorgers.

3.4.1 Ouderavond

Aandachtspunten voor het organiseren van een ouderavond:

- Nodig ouders geruime tijd van te voren schriftelijk uit en vraag ze om zich op te geven voor de geplande ouderavond. Je weet dan hoeveel mensen je kunt verwachten, of bij te geringe belangstelling kun je een nieuwe ouderavond plannen of kiezen voor een huisbezoek.
- Denk na over een geschikt tijdstip, houd eventueel een ouderbijeenkomst tijdens het tijdstip van je opkomst zodat ouders niet apart hoeven te komen hiervoor.
- Zorg voor een goed voorbereid programma van de ouderavond.
- Zorg voor afwisseling in de presentatie. Enerzijds door elke leidinggevende een onderwerp te laten behandelen, anderzijds door het aanschouwelijk maken van een aantal onderwerpen (flap, sheets, etc.).
- Als je al dingen op papier hebt staan (bijvoorbeeld kampregels) kun je die uitdelen, zodat ouders die thuis kunnen lezen.
- Zorg voor de mogelijkheid tot een persoonlijk gesprek.

Je kunt een ouderbijeenkomst ook tegelijk met de opkomst houden, ouders brengen hun kinderen vaak toch nog weg en dan kun je misschien ook nog een leuke activiteit samen met de jeugdleden doen.

Voorbeeld van een programma voor een ouderavond:

1. Opening en welkom.
2. Datum van het kamp en de kamplocatie.
3. Kampbegroting en kampgeld.
4. Kampprogramma.
5. Oudercontact tijdens het kamp.
6. Verblijfplaats ouders.
7. Regels over zakgeld, snoep, mobiele telefoon, spelcomputer, etc.
8. Nut en noodzaak gezondheidsformulier (medicatie, slaapgewoonten, etc.) en zaken als heimwee en bedplassen.
9. Vervoer.

10. Bagagelijst.

11. Afsluiting en gelegenheid tot het stellen van vragen.

3.4.2 Informatie die jij nodig hebt als je op kamp gaat

Wat voor informatie heb jij nodig van ouders als je op kamp gaat? Op een gezondheidsformulier kan dit worden aangegeven. Denk aan de volgende punten:

- Toestemming van de ouders dat het jeugdlid mee mag gaan op kamp (anders is het ontvoering!), regel dit schriftelijk via het inschrijfformulier of het gezondheidsformulier. Laat in geval van scheiding beide ouders het formulier invullen.
- Gegevens over ziektekostenverzekering.
- Medische gegevens (allergieën, ziekte en/of medicijnen).
- Adres en telefoonnummer waar ouders te bereiken zijn.
- Wel/geen zwemdiploma en akkoord dat iemand gaat zwemmen (bij het waterwerk zijn zwemdiploma's verplicht en moet een kind minimaal zwemdiploma A hebben).
- Dieet.
- Of een kind 's nachts zindelijk is (eventueel incontinentiemateriaal meenemen of het kind uit bed halen om te laten plassen 's nachts).
- Of kind al eerder alleen van huis is geweest.
- Wanneer er in een noodsituatie beslist moet worden, dan zal een arts handelen (dit heet goed hulpverlenerschap en is geregeld in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst of WGBO). Een briefje met toestemming van ouders om beslissingen te nemen in noodsituaties, is dus niet rechtsgeldig en dus niet nodig.

3.4.3 Wat willen ouders van jou weten?

Het is van groot belang dat de communicatie met ouders zo soepel mogelijk verloopt. Veel van de volgende vragen zullen bij de explorers door de jeugdleden zelf worden gesteld, maar de achterliggende vraag komt eigenlijk van de ouders. Ouders proberen op verschillende manieren te achterhalen of het kamp wel goed georganiseerd is. Bedenk bij de vragen ook eens waarom een ouder een dergelijke vraag stelt. Wat wil hij écht weten?

Bereikbaarheid

- Rond die tijd zijn wij in de buurt van het kampterrein, mogen wij op bezoek komen?
- Wat zijn de contactgegevens, zodat jullie bereikbaar zijn?
- Ik ben in het bezit van een auto en heb u destijds beloofd dat ik de scouts naar het kampterrein zou wegbrengen. Ik heb echter geen inzittendenverzekering, is dit een bezwaar?

Financiën

- Ik vind de kosten van het kamp vrij hoog en aangezien ik als bijstandsmoeder weinig geld heb, kan ik mij dit niet veroorloven. Is er een mogelijkheid dat mijn zoon toch meegaat?
- Ik heb meerdere kinderen bij Scouting die op kamp gaan, kan ik nu korting krijgen?
- Hoeveel zakgeld moet ik mijn kind meegeven?
- Moet ik mijn kinderen nog apart verzekeren of heeft Scouting Nederland een verzekering?
- Mijn kind kan toch niet mee. Krijg ik nu mijn kampgeld terug?

Programma

- Doen jullie een nachtspel en dropping?

Materiaal

- Wat voor spullen moet mijn kind meenemen?

- Dragen de scouts de hele week alleen de Scoutfit?
- Moet ik iets speciaals daarvoor aanschaffen?
- Mag mijn kind een radio/mobiele telefoon/gameboy/speelgoed meenemen?

Veiligheid en gezondheid

- Onze kinderen zijn christelijk opgevoed, wordt hier tijdens het kamp op gelet?
- Wat is de dagindeling en hoe laat gaan de kinderen naar bed?
- Is er een slaapzaal voor de jongens en de meiden apart?
- Gaan ze wel douchen en is daar iemand van de leiding bij?
- Wordt er op gelet dat mijn kind goed eet? Hij lust geen aardappel, brood, etc.
- Mijn dochter heeft een speciaal dieet, kan het eten aangepast worden voor haar?
- Mag ik mijn kinderen snoep meegeven en zo ja hoeveel? Hoe letten jullie erop dat de kinderen zich niet te pletter eten aan snoep?
- Mijn kind gebruikt medicijnen, wie gaat dat regelen?
- Mijn kind plast nog in bed, hoe gaan jullie om met een luier en halen jullie de kinderen 's nachts uit bed om te plassen?

Daarnaast heb je zelf dingen die je aan ouders wilt meegeven, zoals waarschuwingen voor bepaalde kleding en schoeisel.

3.4.4 Verwachtingen van ouders

Ouders hebben verwachtingen als je op kamp gaat. Hieronder zijn de belangrijkste verwachtingen beschreven en op welke manier je aan dergelijke verwachting kunt voldoen.

Kwaliteit van het spelaanbod/kamp

- Besteed vooraf voldoende aandacht aan de voorbereiding.
- Zorg dat de activiteiten van het kamp aansluiten bij de doelgroep.
- Zorg voor gezonde en gevarieerde voeding.
- Besteed aandacht aan gezondheid en hygiëne (denk aan persoonlijke hygiëne, schone blokhut en corvee).

Regelmaat

- Ga ieder jaar op kamp.
- Ga op vaste tijdstippen op kamp, dat geeft ouders duidelijkheid. Als je daarvan afwijkt, moet je dit ouders zo snel mogelijk laten weten, anders nemen ze als vanzelfsprekend aan dat het dezelfde periode is als vorig jaar.
- Maak een draaiboek, zodat je kunt aantonen dat er ook op kamp regelmaat is.

Tijdig geïnformeerd worden

- Communiceer de kampdatum voordat ouders vakanties gaan inplannen op het werk (uiterlijk voor de kerstvakantie).
- Geef ruim van te voren aan wat het kampgeld is zodat ouders hier eventueel rekening mee kunnen houden. Zorg dus voor een kloppende begroting.

Juist geïnformeerd worden

- Wees eerlijk naar ouders toe.
- Creëer geen verwachtingen die je niet waar kunt maken.

Voldoende en duidelijke informatie

- Overzichtelijk kampbriefje (locatie, data, contactgegevens, kosten, uitrusting).
- Organiseer een informatieavond voorafgaand aan het kamp.
- Laat draaiboeken van vorige jaren zien.
- Gebruik social media om regelmatig kleine berichtjes te delen.
- Ouderavond tijdens het kamp.
- Fotoavond na het kamp.

Veilige omgeving

- Bepaal wat je belangrijk vindt om een veilige omgeving aan te bieden.
- Ga ter voorbereiding naar het kampterrein en stel vast of dit overeenkomt met je verwachtingen.
- Stel regels op die rekening houden met de omgeving.
- Communiceer bovenstaande punten naar de ouders.

Bereikbaar voor vragen

- Vaste contactpersoon van de leiding die altijd bereikbaar is voor ouders.
- Geef aan dat er mensen zijn, die in geval van nood het leidingteam kunnen ondersteunen (bijvoorbeeld het groepsbestuur).

Leiding met de nodige competenties

- Taakverdeling.
- Gekwalificeerde leiding.

Nazorg

- Wat doe je met gevonden voorwerpen?
- Houd een evaluatie.
- Organiseer een fotoavond voor jeugdleden en ouders.

3.4.5 Ouderbezoek

Voordelen van een ouderbezoek op kamp:

- Ze weten wat er bij de groep dan wel bij Scouting gebeurt.
- Ze zien hun kind in andere omgeving en andere omstandigheden.
- Het is gezellig.
- Er is een beter contact tussen leiding en ouders.
- De leiding leert de achtergronden van een kind beter kennen.

Nadelen van een ouderbezoek op kamp:

- Het kind voelt zich niet vrij.
- Het kind voelt zich bekeken, net als de leiding.
- Het kan op kamp heimwee veroorzaken.
- Het past vaak niet in het (kamp)programma.
- Vaak kan men de sfeer die er heerst niet aanvoelen.
- Ouders zijn van te voren moeilijk in te schatten.
- Ouders kunnen zich met het kamp gaan bemoeien.

3.4.6 Paklijst

Hieronder staat een voorbeeld van een paklijst voor een kamp in een blokhut. Deze lijst is niet uitputtend en kan naar behoefte worden aangepast.

Kleding

- Scoutfit en groepsdas.
- Ondergoed (aantal dagen + 1).
- Sokken (aantal dagen +1).
- Lange broek (2-3 stuks).
- Korte broek (2-3 stuks).
- T-shirt (aantal dagen x 1).
- Zwemkleding met handdoek (eventueel drijfmiddelen).
- Regenkleding.
- Zomerjas.
- Stevige schoenen.
- Gemakkelijke schoenen.
- Laarzen (zeker bij slecht weer).
- Warme trui bij het kampvuur.
- Linnen draagtasje voor de was.
- Themakleding.

Eten

- Bord, mok, bestek.
- Theedoek.

Slapen

- Slaapzak (+ reserve wanneer het kind in bed plast).
- Luchtbed of matje (+ reserve wanneer het kind in bed plast).
- Pyjama (+ reserve wanneer het kind in bed plast).
- Kussen.
- Knuffel.

Verzorging

- Tandborstel.
- Tandpasta.
- Zeep of shampoo.
- Washandjes.
- Handdoek.
- Borstel/kam en eventueel elastiekjes.
- Maandverband/tampons (voor oudste meisjeswelpen).
- Eigen medicijnen (voorzien van naam, met een innameschema en bijsluiters, afgeven aan de leiding!).

Extra

- Zaklamp met extra batterijen.
- Zakgeld maximaal € 5.
- Leesboek of spelletje voor rustmomenten.
- Eventueel dagrugzakje, drinken, lunchpakketje, regenkleding.

4 Kwalificatiekaart

Organisatie van een kamp

- In staat zijn om aan te geven waarom je op kamp gaat en de veranderende omstandigheden tussen kamp en wekelijkse opkomsten kunnen aangeven.
- In staat zijn om een kamp te plannen en te organiseren.
- In staat zijn om de financiën rondom een kamp te organiseren.

Visie

- V Doorlopende leerlijn ten aanzien van op kamp gaan en het steeds zelfstandiger op kamp gaan (logeren, bivak, kamp, expeditie) begrijpen en kunnen toepassen in het kamp en het kampprogramma.
- V Verschillen in groepsprocessen tussen een reguliere opkomst en een kamp begrijpen en kunnen toepassen.
- V In staat om een kamp een Scoutinguitstraling te geven.
- K De meerwaarde van een kamp kunnen benoemen.
- K De extra verantwoordelijkheid aan kunnen geven als leiding op een kamp voor jezelf, de jeugdleden, ouders en anderen in vergelijking met een regulier opkomst.

Planning & organisatie

- V Verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de kamporganisatie.
- V Het kunnen inschatten wat het effect is van de keuze voor vorm en locatie van het kamp en de effecten van datum- en accommodatiekeuze op het programma (wachtschip, grote of kleine blokhut, hemelvaart of zomer- of herfstvakantie).
- V Op verschillende manieren kunnen zoeken van een geschikte kamplocatie (accommodatiegids, websites) (*voor welpen*).
- V Gebruik kunnen maken van de omgeving van de kamplocatie in het kampprogramma.
- V Is in staat om een jaarplanning voor een logeerpartij of zomerkamp te maken; zowel organisatorisch, als in het reguliere jaarprogramma.
- V In staat zijn om een materiaallijst op te stellen.
- V In staat zijn om een draaiboek op te stellen.

Financiën

- V Kunnen opstellen van een begroting.
- V Binnen de begroting kunnen blijven.

5 Werkvormen

5.1 Visie

5.1.1 Doorlopende leerlijn

Begrippenkaarten (15 minuten)

Uitleg:

Knip de kaartjes uit de bijlage los en hussel ze door elkaar. Geef ze vervolgens aan een subgroep.

Opdracht:

Plaats de juiste kaartjes bij de bijbehorende speltak, zodat vijf even grote sets kaartjes ontstaan.

Nabespreking:

Na afloop kan een korte discussie plaatsvinden over het resultaat. De kaartjes zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

5.1.2 Waarom ga je op kamp

Brief groepsraad (20 minuten)

Uitleg:

De deelnemers vormen een afvaardiging van de groepsraad. Zij ontvangen van het stichtingsbestuur een brief waarin staat dat ze dit jaar niet op zomerkamp mogen. Het stichtingsbestuur vindt het nodeloos veel geld kosten, onnodige risico's met zich meebrengen en veel gedoe om niets. De deelnemers bedenken argumenten om het stichtingsbestuur te overtuigen van de meerwaarde van een zomerkamp in vergelijking met de wekelijkse opkomsten en zetten punten op papier ter voorbereiding van de vergadering van de groepsraad.

Opdracht:

Bedenk argumenten om het stichtingsbestuur te overtuigen van de meerwaarde van een zomerkamp in vergelijking met de wekelijkse opkomsten en zet deze punten op papier ter voorbereiding van de vergadering van de groepsraad.

Tekst brief van het stichtingsbestuur:

Beste leiding,

Zoals jullie weten, kost het organiseren van een zomerkamp veel van onze tijd, energie en financiële middelen. Daarom heeft het stichtingsbestuur besloten om de zomerkampen voor dit seizoen te schrappen. Geen van de speltakken krijgt toestemming om op kamp te gaan. Zomerkampen zijn op zich wel leuk, maar ze voegen niets toe. Verder kosten ze veel geld en energie. Daarnaast brengt het de nodige risico's met zich mee en we vragen ons af of de leiding de extra verantwoordelijkheid aan kan.

De voordelen van het schrappen van het zomerkamp zijn enorm: de energie kan worden gestoken in het wekelijkse programma, zodat er elke week een goed en verantwoord programma staat; tenten hoeven niet vervangen te worden en het vrijgekomen geld kan worden besteed aan het opknappen van het gebouw. Tijdens de groepsraad van volgende week dinsdag zullen we het één en ander komen uitleggen.

5.2 Planning & organisatie

5.2.1 Keuze locatie

Criteria blokhut (15 minuten)

Opdracht:

Inventariseer met je subgroepje welke criteria er zijn om een blokhut te selecteren. Bedenk ook waar je ideeën voor een kamplocatie vandaan haalt. Bepaal vervolgens welke drie factoren het meeste van belang zijn.

NB:

Voor bevers die in hun eigen blokhut logeren, is deze vraag minder van belang. Wanneer de deelnemers voornamelijk beverleiding is, kan beter worden gefocust op de vraag 'Hoe zorg ik dat onze blokhut veilig is om met bevers een heel weekend in te logeren?'

Wanneer de training wordt gegeven in een Scoutinggebouw, kun je ook dit gebouw gebruiken.

5.2.2 Jaarplanning

Opstellen jaarplanning (30 minuten)

Uitleg:

Je staat aan het begin van het nieuwe seizoen. Jullie hebben gelukkig twee mensen gevonden die nieuwe leiding willen worden. Ze waren er de vorige vergadering toen jullie het zomerkamp hebben geëvalueerd bij en het lijkt hen erg leuk om het volgende zomerkamp te organiseren.

Jij gaat hen helpen met het maken van een draaiboek voor het organiseren van een kamp.

Dit krijgt de vorm van een jaarschema waarin per maand staat wat er moet gebeuren.

Onder andere:

- Wanneer informeer je de ouders?
- Wanneer doe je de boodschappen?
- Wanneer ga je kijken bij het kampterrein?
- Welk thema gaan we gebruiken en uitwerken?
- Wanneer is het kampboekje klaar?
- Wanneer regel je het vervoer?
- Wanneer maak je een begroting en kun je de kampprijs berekenen?

Jullie gaan met 24 welpen op kamp in een blokhut ongeveer 50 kilometer van je woonplaats.

Er gaat 4 man leiding en 1 kookstafid mee. Jullie gaan naar een blokhut waar je nog nooit eerder bent geweest. Het kamp begint op zondag en duurt tot zaterdag in de eerste week van de zomervakantie, de tweede week van juli. De leiding gaat al op zaterdag naar de blokhut om de ontvangst van de welpen voor te bereiden.

Opdracht:

Maak met je subgroep een jaarschema voor het organiseren van een zomerkamp met daarbij alle stappen in de juiste volgorde. Begin in september met de evaluatie van het vorige zomerkamp en eindig in september met de evaluatie van dit zomerkamp.

5.2.3 Materiaallijst

Uitwisseling vergeten materiaal (30 minuten)

Uitleg:

Het opstellen van een materiaallijst is een grote klus, die erg afhankelijk is van wat je precies gaat doen en waar je heen gaat (wat daar ter beschikking is). Het is dus niet zinvol om een fictieve materiaallijst op te stellen. Daarnaast denkt iedereen wel aan de standaardartikelen op een materiaallijst.

Opdracht:

Bedenk de vijf dingen die je het snelste zou vergeten (of al een keer bent vergeten) en geef aan hoe je voorkomt dat dit weer gebeurt.

5.3 Financiën

Uitleg (15 minuten):

- De deelnemers moeten op kaartjes verschillende begrotingsposten benoemen. Daarbij moeten ze rekening houden met inkomsten en uitgaven.
- De trainer hangt eventueel nog aanvullende kaartjes op en bespreekt deze met de groep (zie paragraaf 3.3.2).
- Deze kaartjes worden op een waslijn of aan de muur gehangen.
- De deelnemers worden in teams van drie personen verdeeld.
- Daarna schrijven ze op deze kaartjes, per team, voor welk bedrag deze post op de begroting zou moeten staan (per persoon, per dag of een bereik waarbinnen het valt).

Nabespreking (10 minuten):

Groepsgesprek over de volgende punten:

- Hoeveel je kunt vragen voor een kamp.
- Of leiding mee betaalt of niet.
- Of het etentje met de leiding na kamp ook in de kampprijs zit.
- Etc.

NB:

De competentie 'Binnen de begroting kunnen blijven' valt niet in een cursus aan te tonen. Dit zal een onderdeel zijn dat in de eigen groep wordt behaald. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door verantwoordelijk te zijn voor de financiën van een weekendkamp.

5.4 Ouders

Verwachtingen van ouders (20 minuten)

Uitleg:

Het doel van dit blok is om je te verplaatsen in ouders en te zien wat zij verwachten van de leiding. Daarna wordt vanuit de eigen positie gekeken hoe deze verwachtingen kunnen worden waargemaakt.

Opdracht 1 (10 minuten):

Ouders hebben bepaalde verwachtingen van het leidingteam als je op kamp gaat. Schrijf in

subgroepjes op welke verwachtingen dit kunnen zijn. Denk ook na over waarom ouders dit verwachten. De 'Waarom'-vraag hoef je niet te noteren.

Opdracht 2 (10 minuten)

In opdracht 1 hebben we besproken wat de verwachtingen zijn van ouders wanneer je op kamp gaat. Tijdens deze opdracht gaan we concrete voorbeelden bedenken hoe we deze verwachtingen waar kunnen maken of bij kunnen stellen. We gebruiken hiervoor de lijst die we op basis van opdracht 1 gemaakt hebben. Hier kunnen eventueel nog verwachtingen aan toegevoegd worden op basis van de centrale bespreking. Sommige verwachtingen kun je combineren.

In paragraaf 3.5 staat de benodigde achtergrondinformatie.

6 Draaiboek

Voeg hier een draaiboek toe met een schema en een tijdsindeling. Hieronder zie je een voorbeeld.

Tijd	Wat doe je en hoe	Waarom	Attent zijn op	Materiaal
0.00	Welkom en globale uitleg programma.	Mensen welkom heten, kader bieden.	Huisregels, aansluiten bij verwachtingen.	Programmaflap/-sheet.
0.05	Doorlopende leerlijn (5.1.1).	Leeftijdsspecifieke onderdelen kamp.	Er is maar één goed antwoord, alle andere opties zijn niet in lijn met de spelvisie.	Kaartjes.
0.20	Waarom ga je op kamp (5.1.2).	Duidelijk maken wat de meerwaarde van een Scoutingkamp is en wat het verschil is met gewone opkomst.	Let op: <ul style="list-style-type: none"> • Waarom ga je op kamp? • Waarom met Scouting? • Verschil met wekelijkse opkomst. 	Opdracht op papier.
0.45	Keuze locatie (5.2.1).	Waaraan moet een goede locatie voldoen?	Vooral voor welpen.	
1.00	Jaarplanning (5.2.2).	Overzicht geven ten aanzien van de planning van een kamp en samen met jeugdleden toewerken naar dit hoogtepunt.	Inspelen op leeftijdsgroep, hoe plan je de jeugdparticipatie in?	
1.30	Pauze.	Even iets anders doen.	Neem als trainer ook de rust.	Koffie, thee, koekjes.
1.45	Materiaallijst (5.2.3b).	Nut en noodzaak van het hebben van een materiaallijst door stil te staan bij de dingen die je vaak vergeet.		
2.15	Financiën (5.3.1).	Inzicht krijgen in de kosten van een kamp en de inkomsten.	Zorgen dat bij stap 1 alle onderdelen benoemd zijn.	Kaartjes, waslijn.
2.40	Ouders.	Wat verwachten ouders en maken we dit waar?		
3.00	Toets.	Bepalen of deelnemers aan de competenties voldoen.		
3.15	Afsluiting.	Afronden en vragen beantwoorden.		Deelcertificaten.

7 Materiaallijst

Totale materiaallijst.

- Kaartjes blok visie.
- Brief stichtingsbestuur blok 'Visie'.
- Lege kaartjes voor blok 'Financiën'.
- Pen en papier.
- Waslijn en wasknijpers of tape om kaartjes aan de muur te hangen.

Kaartje voor blok 'Visie' paragraaf 5.1.

Bevers

Eigen blokhut.
Eén nacht.
Doen activiteiten met de hele speltak, geen vaste subgroepen.
Korte programma's, circa 1,5 uur
Eenvoudig corvee: werken met getekend corveebord en niet meer dan één opdracht tegelijk geven.
Voortdurende leiding: meer verzorging m.b.t. slaap, eten, hygiëne, en dergelijke.
Scoutingtechnieken voor de leiding, bijvoorbeeld driepoot voor de heksenketel.
Thema niet te spannend, komt meestal uit van Hotsjietonia.
Kleding voor één weekend.

Welpen

Blokhut, 'dichtbij' de woonplaats.
Vijf tot zeven dagen.
Doen activiteiten met de hele speltak, soms gebruik makend van de vaste subgroepen.
Langere programma's, bijvoorbeeld langere tocht.
Corvee per subgroep.
Beperkte inbreng van jeugdleden, insigne 'Leiding voor één keer'.
Jeugdleden kennen een paar knopen en weten in hoofdlijnen hoe een kompas werkt.
Avontuurlijk thema waarin veel gebeurt, en wordt verwerkt in het programma.
Kan een relatie hebben met het thema van de speltak.
Kleding voor een week en voor verschillend weer.

Scouts

Tenten geschikt voor subgroep; kamperen in Nederland.
Zeven tot tien dagen.
Werken meestal in subgroepen, soms met hele speltak.
Hebben bijvoorbeeld een hike van twee dagen of andere langer durende activiteiten.
Verantwoordelijk voor de eigen subgroep, zorgen voor maaltijden en dergelijke zaken.
Aantal programma's gemaakt door de oudere jeugdleden.
Vorbereiding van programma's onder begeleiding.
Scoutingtechnieken voor de leden.
Nodig voor de opbouw van het kamp.
Thema is avontuurlijk en realistisch en wordt gebruikt voor de aankleding en om programmaonderdelen aan op te hangen.
Stevige kleding, vooral geschikt voor buiten.

Explorers/roverscouts

Lichtgewicht tenten. Kamperen in het buitenland.
Zeven tot tien dagen.
Activiteiten in de hele speltak of in wisselende kleinere groepjes.
Reizen is een belangrijk deel van het programma, programma's duren over het algemeen een dag of langer.
Leden zijn verantwoordelijk voor de gehele organisatie van het kamp: reis, financiën en maaltijden.
Bedenken en bereiden hun eigen programma's voor.
Scoutingtechnieken worden door de leden gebruikt tijdens de activiteiten, ze zijn een middel en geen doel.
Er is geen thema, soms wel een rode draad.
Kleding, vooral geschikt voor buiten. Lichte sneldrogende broek heeft voorkeur boven zware spijkerbroek.

8 Toetsing

Tijdens de training is de hele organisatie van een kamp aan bod gekomen. In de instapcompetenties staat dat iemand als leider al aan ten minste één kamp van de betreffende speltak deelgenomen moet hebben.

Laat voor de toetsing de deelnemer de organisatie van het kamp dat hij vanaf de zijlijn heeft meegekeken eens naast de theorie houden die in de training is aangeboden.

Doel van de toetsing is niet een evaluatie van het kamp, maar observeren of de deelnemer de benodigde competenties heeft verworven en de deelnemer inzicht heeft in de organisatie van een kamp. Kijk dus bij het beoordelen van de opdracht vooral naar of de deelnemer begrepen heeft waar het om draait in de voorbereiding, en ga niet voor een beoordeling van het afgelopen kamp.

Opdracht voor de deelnemer:

Neem het laatste kamp waar je bij aanwezig was in gedachten. Hoe verliepen de voorbereidingen van dit kamp in vergelijking met de dingen die in deze training zijn besproken? Waar gingen dingen precies zoals je hebt geleerd en waar gingen dingen heel anders? Geef aan waarom ze goed liepen of waar punten voor verbetering zitten.

Neem in je overzicht ten minste de volgende onderwerpen mee:

- Opstellen van begroting en begrotingsdiscipline.
- Opstellen van materiaallijst.
- Vinden en kiezen van een accommodatie.
- Gebruik maken van omgeving.
- Jaarplanning.
- Informatie naar ouders en jeugdleden.

Als je zelf nog andere onderwerpen weet, mag je dit lijstje natuurlijk aanvullen. Het gaat bij deze toets alleen over de planning en organisatie; dus niet over het kampprogramma, het thema, de jeugdleden, veiligheid en dergelijke. Deze komen in een andere module aan bod.